

OPINIÓ

1 setembre 2023 2.00 h

Els cent anys del cançoner popular

- *Un moment de l'actuació del Cor de Cambra del Palau al Musicant de Campllong, dimecres **JAUME PINYOL**.*

JAUME PINYOL I BALASCH

El Musicant de Campllong va presentar dimecres al vespre un memorable concert del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana, en la seva vintena edició. La visita d'aquest destacat cor a les terres gironines és una singularitat molt benvinguda. El concert va commemorar el centenari de l'arrencada de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya, una de les fites del noucentisme català. Barcelona podria celebrar enguany altres centenaris com podrien ser l'inici de la violenta dictadura de Primo de Rivera amb notable suport de la burgesia industrial barcelonina, o bé el cim de la violència del pistolisme, però la memòria social, que és selectiva, recorda principalment aquest.

L'Obra del Cançoner Popular de Catalunya va ser una gran empresa col·lectiva feta des de Barcelona entre 1923 i 1936 i completada posteriorment després de la Guerra Civil. Va ser una recerca sobre les nostres arrels presents en la música popular, recerca feta anotant textos i melodies cantades per persones de tota mena, grans i petits, homes i dones, que vivien en els diferents pobles de Catalunya i Mallorca. Una mena d'exploradors musicals, un per als textos i l'altre per a les melodies, van sortir a recórrer molts racons del país i en arribar als pobles i poblets reunien en un hostel o bé una casa particular els voluntaris que volien cantar. Sovint aquesta novetat va esvalotar més d'un poble; tots volien cantar el que sabien de memòria. Per als barcelonins contemplar la misèria de la vida camperola del moment va ser també un cop emocional.

El concert de dimecres va presentar 15 cançons triades d'entre les 40.000 que aplega aquest cançoner, melodies a una sola veu en el moment original i presentades en el concert després de ser harmonitzades cadascuna d'elles per 15 compositors actuals que volen reviure amb les seves invencions musicals actuals antigues vivències rurals. Així es va aconseguir una varietat de ritmes adient al tema de cadascuna de les peces: les peces amoroses contrastaven amb les de segar i batre, i les infantils amb les guerrerres. Molt d'agrair van ser les explicacions donades pel director del concert abans de cada peça per tal de contextualitzar l'obra que anava a interpretar. Llàstima que el text detallat només es pogués seguir amb mitjans electrònics, amb el que això suposa de pèrdua de comprensió del text que suporta la melodia cantada.

La vintena de veus i tres instrumentistes van aconseguir crear moments singulars, agraïts pels assistents amb un llarg aplaudiment final que va obligar el director a repetir una de les peces del concert. El format d'envelat i la necessària amplificació electrònica dins d'un espai obert no van ser el marc més adient per a un concert de veus molt professionals i gens estridents. Els contrastos rítmics, les dissonàncies, l'alternança entre solos i cor, l'oposició entre passatges lents i passatges ràpids van ser alguns dels recursos musicals utilitzats pels arranjadors per acolorir i apropar aquestes melodies als gustos dels públics actuals.